

అల్లియిల్లు యిల్లు కాదు. పిల్లల
యంత్రాంగం. నష్టాల్లో కష్టాల్లో,
అప్పుల్లో, అవస్థల్లో తప్పని సరిగా
నడుస్తున్న పిల్లల్ని తయారు చేసే
ప్యాక్షరీ!

అందులో ముగ్గురన్నదమ్ములు.

పెళ్ళిళ్ల య్యాయి
కాబట్టి పెళ్ళాలా
చ్చారు. తర్వాత
షరా మామూలే!

మొదట అతని

పేరు అందరికీ
తెలిసిందే! సుబ్బా
రావును అంతా

ఖార్చర్ సుబ్బారావంటారు.

ఏ పనిలోనూ రాణించక కడకి
ఈ పని ప్రారంభించి అలాగే బతుకును
గెంటుకొస్తున్నాడు.

బయోగ్రఫీ ప్రకారం కేసు స్టడీ చేస్తే
చదువు వానాకాలంది. జీవితంలో
అనుభవం నలభై వరకూ చేరింది. వీడో
సంతానం ఎమర్జన్సీ తర్వాత పుట్టాడు
కనుక దాన్నో స్థిరాస్థి కిందకే జమేసు
కొన్నాడు సుబ్బారావు. అతని భార్య
అందులో హక్కును చచ్చినా పోనిచ్చు
కోనంది. కనేటప్పుడు ప్రాణంమీద
కొచ్చినా కన్న తర్వాత ఆ రైట్
చచ్చినా వదులుకోని సెకండ్ సెక్స్
మరి! పెగా భారత దేశంలో మాత
యిన స్త్రీమూర్తి.

రెండోవాడు వెంకటరత్నం.

డోట్లో పెద్ద మనుషులన్న వాళ్ళతో
కలిసి తానూ అందులో ఒకణ్ణనే అను
కుంటూ వాళ్ల తోక పట్టుకు తిరుగు
తుంటాడు. సంత పాడుకున్న వెంకట

శెట్టి తరపున అధివారం సంతలో
పన్నులు వసూలు చేస్తుంటాడు. పల్లె
వాళ్ళ దగ్గరా, కూరగాయల వాళ్ళ
దగ్గరా, లోకువగా దొరికిన మాంసం
దుకాణాల కాడా గదమాయితు కొని
కాస్తో కూస్తో వేయించు కుంటాడు.

పాత కథకి కొత్త ముగింపు కథానిక జి. నరసింహమూర్తి

చెరువు పాట
లోనూ, కోడిపందా
లోనూ ప్లేట్లు ఫిరా
యిస్తాడు. మొత్తం
మీద సాయింత్రాని
కల్లా కన్నమందకి
విదో తెచ్చి పారే
స్తాడేదో రూపాన.

అదాయం పెంచుకోవాలని అడ్డమైన
గడ్డీ తింటూ తిరుగుతుంటాడు.

అయిదో కాన్నుకి గవర్నమెంటు
ఆస్పత్రిలో పెళ్ళానికి ఆపరేషన్ చేస్తే
గాని తల్లి బిడ్డ దక్కలేదు.

అప్పుడే చెప్పాడు డాక్టరు, శుభ్రంగా
ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకరు ఆపరేషన్
చేయించు కుంటే తర్వాత ప్రమాద
ముండదని.

అయినా అదే ప్రమాదం మళ్ళీ సవం
త్పరానికి పెళ్ళాం మీదకి నెట్టేసి
గవర్నమెంటు ఆస్పత్రిలో ఆమెను
పడేసి, పొతే అదే పోతుందన్న ధీమాతో
హాయిగా యింటికి తిరిగి వచ్చాడు.

పెళ్ళానికి పొట్ట చీల్చుయినా బిడ్డను
తీయడానికి ఒప్పుకన్నాడుగాని అవిడకి
పిల్లలు పుట్టకుండా ఆపరేషన్ చేయిం
చాడా అంటే లేదు. అప్పణ్ణుంచీ ఆమె
తీసుకుంటూ, లాక్కుంటూ. బతకలేకా
చావలేకా పడుంది.

మూడోవాడు వెంకటేశ్వరులు.

కాలం ఖర్చం కాల్చిపోయి ఆర్థిలో చేరాడు. ఆర్థరీతిలో బండతేరిపోయాడు. సెలవుమీద తిరిగొచ్చి చిల్లర తిరుగుళ్ళు ప్రారంభించడంతో రెండో సంవత్సరం లోనే ఓ అమ్మాయిని వెదికి మెడకి కట్టేసింది తల్లి.

పెళ్ళాన్ని ఫార్వర్డ్ విరియాలకి తీసుకెళ్ళడం వీలుకాదు కనుక ఇంటి దగ్గరే వదిలేశాడు గాని ప్రతి సంవత్సరమూ సెలవులో వచ్చి ఓ బిడ్డను భార్య కడుపులో పోసి పోతాడు.

అతగాడు పిల్లల్ని పెళ్ళాన్ని మరచి పోయి అక్కడిచ్చే లిక్కరు తాగి కక్కా ముక్కా తిని మజా చేస్తాడు.

ఇంటి దగ్గర పెళ్ళాం కూలీ పనులు చేసుకుంటూ పిల్లల్ని పెంచుకుంటోంది.

అసలు బతికున్నవాళ్ళు ఈ ముగ్గురే

కాని టీవీ వచ్చి ఓ కొడుకు పోయాడు. నోట్లో పుండేసి మందూ మాకూ లేక ఓ కొడుకు పోయాడు. గనీ సాహెబ్ కొట్లో దొంగతనం చేస్తుండగా కొట్టి చంపబడ్డ కొడుకు చరిత్ర అలాగే సమాధి అయిపోయింది.

ఇంత మందిని కన్నా తల్లి తండ్రి అంతటితో అగలేదు. దేవుడిస్తున్నాడు కదానని ఓ కూతుర్ని కూడా కనేశారు.

ఆ కొంపలో జరుగు తున్న కథకి మెలికీ అదే!

తండ్రి చనిపోయినా ముసలి తల్లి మాత్రం కొద్దో గొప్పో కంట్లోలరుగా వ్యవహరిస్తూనే ఉంటోంది కొంపలో.

కూతురికి మంచి మొగుడయినా దొరుకుతాడేమోనని ముసలావిడ బడికి పంపిన మాట నిజం.

→

హరివిల్లు

వెన్నలో దిందిన కత్తిలా
సన్నగా, సుతి మెత్తగా, సున్నగా
ఉలి కోతలతో గంధపు చెక్క
అంగాంగాలూ అమరుచ్చుకొని,
ఎంత అపురూపంగా తయారయింది!

ఎంత పనివాడితనం!
ఎన్ని సంవత్సరాల్లో సూదితో కుట్టిన,
చీకటి తివాసీ మీద నక్షత్రాల పూలు
నీ ముందు పరిచారు
ఎంత అందంగా తయారయింది!

అతగాడి మీద చెమ్మిలు కప్పి
గంటల తరబడి రంగులు మర్చించి
ఆ తరువాత మరెన్నో గంటలు
ఎప్పుడు బండి మీద నిల్చిబెట్టారు.

చామర్తి దుర్గాప్రసాద్

ఆటుపోటుల సముద్రంలో

చెక్కు చెదరని నావలా
అతగాడు అమ్మవారి కొలువులో
దేవతలా ఎంత నేత్ర పర్యంగా
తయారయ్యాడు!

అపురూపమైన - కళాభండం. సగటు
మనిషి ఎంత అద్వితీయ కళాకేళి -
ప్రజాస్వామ్యం!
ఎన్ని గొర్రెలు పరచిన జీవితం తివాసీ!

నెమల్ని నరికి,
అకాశంలో అంటించారు పింఛం.
ఎంతఅందంగా అమిరింది “హరివిల్లు”!
ఏడీ సవ్యసాచి?
ఎక్కువెట్టడేం హరివిల్లు?

కూతురు రాజమ్మని గాలి పాటుకి బడికి వంపినా చదువులో అందర్లోనూ ముందుండేది.

ఆ కొంపలో ఇంత తెలివైన పిల్ల ఎలా కలిగిందానని పంతుళ్ళు తలకిందలయ్యేరు.

చెల్లెలు చదువుకి ఏ అన్నా ప్రోత్సహించిన పాపాన పోలేదు. పైగా చదువంటూ డబ్బు ఖర్చు చేస్తుందని ఒకటే మూలుగుడు ప్రారంభమైంది యింట్లో.

‘దీణ్ణెవడికో ముడెట్టుక చదువెందుకే అమ్మా!’ అంటూ రాగం ప్రారంభించారు అన్నలు.

‘కాదులే అత్తా! - నీ కూతుర్ని కలజ్జేరు చెయ్యి - అప్పుడు నీ నెత్తినా మా పిల్లల నెత్తినా ఇంత రాడెట్టుది’ అంటూ వాళ్ళ పెళ్ళాలు తాళం.

రాజమ్మ చదువు ఆగిపోయింది.

ఇంట్లో పిల్లలకి చాకిరీచేయడంతోనే సరిపోతుంది ఇక.

కాని ఎంత కాలం?

రాజమ్మకు వయసొస్తోంది.

లోకం కూడా తెలిసొస్తోంది.

ప్రతి అన్నా గంపెడు పిల్లల్ని కన్నాడు.

తన బాగేదో తాను చూసుకుంటున్నాడు.

ఎదిగిన చెల్లెలుండన్న మాట అక్కర్లేదు.

తమమీదే ఆధారపడి ఓ అమాయక జీవి బతుకుతుందన్న బాధ లేదు.

ఎందుకు వీళ్ళకి స్వార్థం?

పోనీ వీళ్ళకయినా సుఖముందా?

కుటుంబ నియంత్రణ వచ్చింది.

గుడ్డిగా బతుకుతున్న దంపతుల్లో ఒక పరివర్తన తెచ్చింది. దాని మంచితనం

ప్రజలకు అర్థమయింది. కాని తన అన్నలకు మాత్రం అదేమీ అవసరం లేకుండా పోయింది. ఎంత మూర్ఖత్వం?

ఇల్లు పిల్లల సంత. సుఖం లేదు. శాంతి లేదు. తిండి లేదు. బట్ట లేదు. ఎవరి గొడవ వాళ్ళది.

వెనక పెద్దమనిషయ్యి పది సంవత్సరాల నుంచి అలాగే తమతో దిక్కుతెన్నూ లేకుండా పడున్న తోబుట్టువుల దన్న జ్ఞానం ఏ ఒక్కడికి కలుగలేదు.

ముసలి తల్లి ‘చెల్లెలు బతు కిలాగే నట్రా బాబూ’ అని కొడుకుల దగ్గర కదలేస్తే-

‘ఎక్కడన్నా దాచి పెట్టావేమో, తెచ్చి చెయ్యి’ అంటూ కస్సుమంటారు.

రాజమ్మ ఓర్పుకోలేక పోతోంది ఇవన్నీ. కన్న కలలన్నీ బుగ్గిపాలవుతున్నాయి. సజీవంగా కాలుతున్నా నోరువిప్ప లేదు. మనస్సు విప్పిచెప్ప కోలేదు.

అయినవాళ్ళున్నారు. రక్తాన్నిపంచుకొని పుట్టినవాళ్ళున్నారు. కాని, తనకూ కోరికలున్నాయన్నది వాళ్ళకు తెలియదా?

తమ సంసారాలూ!

తమ సంతానాలూ!

తమ సంపాదనలూ!

మగాడి వంక కన్నెత్తి చూస్తే కారాలూ మిరియాలూ నూరుతారు అన్నలు. సగం చచ్చి నాకిది కావాలని అడిగితే కళ్ళెర జేస్తారు.

కట్టుకున్న చీరకు మాసికలేసుకోలేక రాజమ్మ విసిగిపోయింది.

ఎంత కాలం అడుగుతుంది వాళ్ళని. ఆ మాత్రం బుద్ధి జ్ఞానమూ లేకుండా పోయాయి నాగేశ

పోనీ తన బతుకు అలాగే కాలి పోయినా పర్వా లేదు. వాళ్ళకైనా బుద్ధాచ్చి కుటుంబాల్ని వరిమితం చేసు కుంటారేమో నంటే అదీ లేదు.

కుటుంబ నియంత్రణ నిబ్బంది చాలా సార్లు వచ్చింది. వీళ్ళకి నచ్చ జెప్ప లేక తిరిగి వెళ్ళింది కూడా.

అర్థి ఉద్యోగం నచ్చక వెంకటేశ్వర్లు మూటాముల్లి సర్దుకొని అమాంతంగా కొంప చేరాడు పెద్ద ఉద్ధరించేసే వాడిలా.

మళ్ళీ తనకో పాత చీర దొరుకు తుందని మంత్రసాని మురిసిపోయింది.

రాజమ్మ చిరిగిపోయిన బట్టల్లో అన్నల ముందే మసలడానికి సిగ్గుపడు తోంది.

ఆ ఒళ్ళు దానుకోడానికి, కాలే కడు పుకి కాస్తంత ముద్ద సంపాదించడానికి నీతికంటే అవినీతి ఎక్కువ తోడ్పడు తుందన్న సత్యం అమెలో మొలకెత్తింది. కాని దానినెలా త్రుంచి వేయాలా నని రాజమ్మ చాలాసార్లు ప్రయత్నించింది.

“మీ ముగ్గురన్నదమ్ములూ ఇకనైనా అపరేషన్ చేయించుకోండి. అటు మీకూ ప్లేమమే - ఇటు పిల్లలకూ ప్లేమమే -”

ఆ పూరికి కొత్తగా వచ్చిన పామిలీ ప్లానింగ్ వర్కర్ అన్నాడు ఆ కొంపలో వారందర్నీ ఉద్దేశించి.

మగవాళ్ళు పెడముఖం పెట్టారు.

“అంతే కాదు. అపరేషన్ చేయించు కుంటే ఆడవాళ్ళకయినా, మగవాళ్ళ కయినా డబ్బిస్తాం” - ఇంకో ఆయన.

“అయితే నేను చేయించుకుంటా నండి” రాజమ్మ దివిటీలా ముందు కురికింది.

“పిల్లలెంత మందమ్మా?”

“నాకింకా పెళ్ళి కాలేదు.”

“పెళ్ళి కాకుండానే?!”

“అవును. ఆ అదృష్టం కలుగుతుం దనే ఆశలేదు”

“అందుకని?”

“నేనో ఇంటి కోడలి నవుదామను కున్న కలలు కలలుగానే ఉండి పోయాయి గనుక. ఇకనైనా బతుకు తెరువు వెదుక్కో డానికి నాకింత కంటే మరో మార్గం వేరే కనిపించ లేదు గనుక.

రాజమ్మ మాటలు తనకయిన వాళ్ళ గుండెల్లోంచి తూటాల్లా దూసుకు పోయాయి.

తాగినోడిలా - గాడ్పు

కొల్లూరి సూర్యనారాయణమూర్తి

నిశ్శబ్దంలో శబ్దం చేస్తూ

తాగినోడిలా గాడ్పు

తందనాలు తొక్కుతుంది

తారు రోడ్డు నిండా

చింత నిప్పుల లాంటి ఆ కళ్ళను చూసి

ఎండుటాకులు ఏడుస్తున్నాయి

ఏట్లో నీరు తాగేసే వాడెవడని

కప్పలు అరుస్తున్నాయి

వాడిన పూలన్నీ

వాడెవడని తిడుతున్నాయి

ఎండు గొంతుక పిచ్చిదానిలా

పొమ్మని గొంతు చించుకుంటోంది !